

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΡΑΞΗ: "ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ"

Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας
& Θρησκευμάτων
Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

«Σχεδιασμός και ανάπτυξη εξεταστικών δοκιμασιών από απόσταση (κυρίως για
ΑμεΑ)»

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΑΜΕΑ ΣΕ ΑΛΛΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ

Σύνταξη: Άννα Κοκκινίδου Αικατερίνη Όλκα (Παράρτημα)	Επιμέλεια: Κυριακή Σπανού	Υπεύθυνοι Παραδοτέου: Άννα Κοκκινίδου Μαρία Δημητρακοπούλου Κυριακή Σπανού Δημήτριος Τζιμώκας
---	-------------------------------------	--

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την παρούσα αναφορά σε πρώτο χρόνο θα παρουσιαστούν και σε δεύτερο χρόνο θα αναλυθούν οι προβλέψεις για τις εξεταστικές δοκιμασίες που αφορούν τα ΑμεΑ σε άλλα συστήματα πιστοποίησης της γλωσσομάθειας. Οι περιπτώσεις θα παρουσιαστούν ανά φορέα γλωσσομάθειας, στο Α μέρος, με τα αντίστοιχα παραρτήματα στα έγγραφά τους και θα ακολουθήσει, στο Β μέρος, η συγκριτική τους ανάλυση.

Πριν προχωρήσουμε στην αναφορά μπορούμε να πούμε πως η εξέταση γλωσσομάθειας των ΑμεΑ αφορά δύο κατευθύνσεις:

**ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΑΠΟ ΜΕΡΗ ΤΗΣ
ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ
ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ**

**ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ
ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΜΕ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ / ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ**

Α. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ι. Συστήματα Πιστοποίησης της αγγλικής γλώσσας

Φορέας: University of Cambridge ESOL examinations, United Kingdom

Πρόβλεψη: στο έγγραφο “Summary Regulations for Candidates” (<http://www.cambridgeenglish.org/help/special-requirements>) αναφέρεται πως ο φορέας «πάντα θα προσπαθεί να εξυπηρετήσει τους υποψήφιους/τις υποψήφιες με ειδικές απαιτήσεις». Η δήλωση αυτή συνεπάγεται δέσμευση αλλά και αφήνει περιθώριο να μην μπορεί κάθε εξεταστικό κέντρο να ικανοποιεί τις ανάγκες των ΑμεΑ.

Ο εν λόγω φορέας έχει οργανώσει μια μονάδα «ειδικών συνθηκών» με σκοπό να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του κοινού με αναπηρίες. Πιο συγκεκριμένα, η προσπάθεια του ESOL να εξασφαλίσει την ισότιμη συμμετοχή των ΑμεΑ στις εξετάσεις που διοργανώνει επικεντρώνεται σε **τρεις περιοχές** για τις οποίες δίνονται οι ακόλουθες πληροφορίες:

Α. Ειδική προετοιμασία/ειδικές προβλέψεις: ειδικά μέτρα λαμβάνονται πριν την εξέταση με σκοπό να μην υπάρχουν ανισότητες σε σχέση με τους υπόλοιπους υποψήφιους/τις υπόλοιπες υποψήφιες. Για παράδειγμα, υποψήφιοι με μόνιμες

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αναπηρίες όπως τα προβλήματα όρασης, ακοής, η δυσλεξία και τα κινητικά προβλήματα, ή με περιστασιακά προβλήματα (π.χ. με σπασμένο χέρι) ενδέχεται να χρειαστούν τροποποιημένα εξεταστικά τετράδια και απαντητικά φυλλάδια, αναγνώστες, γλωσσικούς βοηθούς, υπαγορεύσεις ή περισσότερο χρόνο. Οι υποψήφιοι/υποψήφιες μπορεί επίσης να χρειαστούν ειδικό εξοπλισμό (που ονομάζεται «τεχνολογία πρόσβασης») προκειμένου να συμμετέχουν στις εξετάσεις.

Β. Ειδική αντιμετώπιση: ειδική αντιμετώπιση επιφυλάσσεται για υποψήφιους/ες που υπόκεινται πριν ή κατά τη διάρκεια των εξετάσεων σε δυσμενείς συνθήκες. Τα παραδείγματα για αυτήν την κατηγορία μπορούν να αφορούν μια ασθένεια ή γενικές αντιξοότητες που επηρεάζουν τις συνθήκες εξέτασης. Η ειδική αντιμετώπιση επιφυλάσσεται και προβλέπεται για τους/τις υποψήφιους/ες μετά την εξέταση.

Γ. Αντιεπαγγελματικές/αντιδεοντολογικές συμπεριφορές: ως τέτοιες συμπεριφορές ορίζονται όσες αφορούν οποιαδήποτε συμπεριφορά που έχει την πρόθεση ή ως αποτέλεσμα την άδικη αντιμετώπιση ενός ή περισσότερων υποψηφίων. Μια τέτοια συμπεριφορά γνωστοποιείται στο φορέα από αναφορές των επιβλεπόντων, των εξεταστικών κέντρων, καθώς και μέσα από καθιερωμένους ελέγχους των απαντήσεων των υποψηφίων.

Πιο συγκεκριμένα σχετικά με τα ειδικά μέτρα που λαμβάνονται για τα άτομα με αναπηρίες αναφέρεται πως το Cambridge προβλέπει τα ακόλουθα:

- **Εκδόσεις των εξεταστικών θεμάτων σε μορφή Braille:** στις πιο πολλές περιπτώσεις οι φορείς πιστοποίησης έχουν εκ των προτέρων προετοιμάσει ειδικά εξεταστικά τετράδια σε μορφή Braille ενώ διατίθενται (ειδικά από το Cambridge ESOL) και θέματα εξάσκησης σε αυτή τη μορφή. Μάλιστα σημειώνεται πως η κοινοποίηση της διάθεσης των θεμάτων στην εν λόγω μορφή οδήγησε σε αύξηση των συμμετεχόντων με προβλήματα όρασης, καθώς οι ενδιαφερόμενοι γνώριζαν πως προβλέπονταν μέτρα για την απρόσκοπτη συμμετοχή τους.
- **Μεγεθύνσεις των εκτυπώσεων:** οι εκτυπώσεις μπορούν να μεγεθυνθούν, για να είναι εύληπτο το περιεχόμενο σε άτομα με προβλήματα όρασης. Η πλειονότητα των υποψηφίων αιτείται Α4 εντύπων με διαφοροποιημένα το μέγεθος και τη μορφή της γραμματοσειράς. Η καθιερωμένη μορφή αφορά «μέγεθος 18 με έντονη γραφή» και οι υποψήφιοι/ες προτιμούν την εν λόγω

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

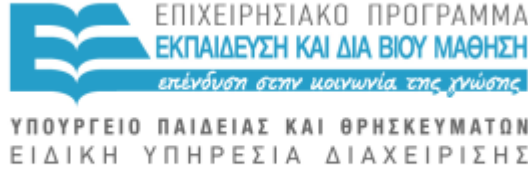
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

μορφή σε διάταξη A4 λόγω του ότι αυτή είναι η τυποποιημένη και απλά η γραμματοσειρά διαφοροποιείται (στο τέλος της αναφοράς επισυνάπτονται ειδικές οδηγίες μεταγραφής των εξεταστικών θεμάτων για άτομα μη βλέποντα/με προβλήματα όρασης).

- **Χειλανάγνωση για την κατανόηση προφορικού λόγου:** επειδή δε η εν λόγω στρατηγική συνδέεται άμεσα με τον βαθμό έλλειψης ακοής είναι σημαντικό να είναι εξοικειωμένοι/ες οι υποψήφιοι/ες με τη χειλανάγνωση προτού να λάβουν μέρος στις εξετάσεις. Φορείς πιστοποίησης όπως το Cambridge ESOL έχουν προετοιμάσει μια ειδική σειρά μαθημάτων και πρακτικών θεμάτων εξάσκησης που διατίθενται στους υποψήφιους/στις υποψήφιες με έλλειψη ακοής.
- **Ειδική έκδοση των εξεταστικών θεμάτων για κατανόηση προφορικού λόγου:** αυτά τα ειδικά διαμορφωμένα εξεταστικά θέματα αφορούν άτομα με ολική ή μερική έλλειψη όρασης, άτομα με σωματικές αναπηρίες και άτομα με περιστασιακές αναπηρίες (δηλαδή για κάθε περίπτωση όπου ο υποψήφιος/η υποψήφια δε μπορεί να λαμβάνει σημειώσεις ενόσω ακούει).
- **Ειδική έκδοση των εξεταστικών θεμάτων για την παραγωγή γραπτού λόγου:** ειδική εξέταση προβλέπεται και στην παραγωγή προφορικού λόγου. Για παράδειγμα τα άτομα με αναπηρία μπορούν να αιτηθούν εξέτασης κατά μόνας και όχι με συνυποψήφιο. Επιπλέον, τα εξεταστικά θέματα είναι προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις του κοινού-στόχου (π.χ. οι εικόνες παραλείπονται στα θέματα για άτομα με προβλήματα όρασης).
- **Εξαίρεση από μέρος της εξέτασης:** το συγκεκριμένο μέτρο προτείνεται κυρίως σε περιπτώσεις με σοβαρά προβλήματα στην παραγωγή και κατανόηση προφορικού λόγου. Το να εξαιρεθούν από τις συγκεκριμένες δοκιμασίες προβλέπεται, λοιπόν, σε περίπτωση ιδιαιτέρως σοβαρών προβλημάτων και οι υποψήφιοι/ες λαμβάνουν πιστοποιητικό με ειδική ένδειξη αν επιτύχουν στις υπόλοιπες δεξιότητες.
- **Προβλέψεις για υποψήφιους/ες με ειδικά μαθησιακά προβλήματα:** σε αυτές τις περιπτώσεις κυρίως προβλέπεται περισσότερος χρόνος εξέτασης κατόπιν ειδικής αίτησης. Ο παραπάνω χρόνος δεν υπερβαίνει το 25% του συνολικού χρόνου.
- **Άλλες ειδικές προβλέψεις και πρόσθετα μέτρα:** ο όρος «τεχνολογίες πρόσβασης» αναφέρεται σε όλα τα ειδικά τεχνικά μέσα που έχουν σχεδιαστεί και

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

χρησιμοποιούνται για άτομα με προβλήματα όρασης: οθόνες για μεγέθυνση, γραφομηχανές και εργονομικά πληκτρολόγια Braille, ειδικό λογισμικό κτλ. Πιο συγκεκριμένα ο ειδικός εξοπλισμός μπορεί να αποτελείται από:

- * αναγνώστες οθόνης¹
- * σαρωτές (που εδώ συνδέονται με λογισμικό ανάγνωσης χαρακτήρων)
- * μεγεθυντές οθόνης²
- * οθόνες Braille³
- * συσκευές λήψης σημειώσεων Braille
- * πληκτρολόγια Braille
- * μηχανισμούς ενίσχυσης της δυνατότητας ακοής

Γενικά οι υποψήφιοι/ες που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν τις τεχνολογίες πρόσβασης μπορεί να εμπίπτουν και σε άλλες κατηγορίες πέραν των προβλημάτων όρασης. Ο φορέας βέβαια οφείλει να πιστοποιήσει τη χρήση των εν λόγω τεχνολογιών, καθώς και να ελέγξει τα μέσα που φέρουν μαζί τους οι υποψήφιοι/ες. Σημειώνεται πως σε πολλές περιπτώσεις οι υποψήφιοι/ες φέρουν τον εξοπλισμό που χρησιμοποιούν οι ίδιοι/ες, καθώς δε μπορούν όλα τα εξεταστικά κέντρα να παρέχουν

¹ Ο αναγνώστης οθόνης εντοπίζει όλες τις μορφές κειμένου (ορατές ή κρυφές) στο γραφικό περιβάλλον χρήση (εικονίδια, κουμπιά, κατάλογοι επιλογών, πλαίσια διαλόγου, λίστες, πλαίσια μηνυμάτων) ενός Ηλεκτρονικού Υπολογιστή και τις στέλνει στο σύστημα Μετατροπής Κειμένου σε Ομιλία, έτσι ώστε ο χρήστης να αντιλαμβάνεται ακουστικά το γραφικό περιβάλλον, να μπορεί να πλοηγείται με ακουστική υποβοήθηση σε αυτό και να ακούει το κείμενο. Κάποιοι αναγνώστες οθόνης μπορούν να οδηγήσουν και οθόνες Braille. Ο χρήστης αντιλαμβάνεται ακουστικά ή/και απτικά τους γραφικούς χαρακτήρες και το γραφικό περιβάλλον. Επίσης, ο χρήστης μπορεί να λαμβάνει ακουστική επαλήθευση των χαρακτήρων που πληκτρολογεί. Ο αναγνώστης οθόνης μπορεί να έχει την δυνατότητα να υποστηρίξει αρκετές γλώσσες, να υποστηρίξει τις τυπικές εφαρμογές των MS-Windows, καθώς και δημοφιλείς εφαρμογές γραφείου.

² Λογισμικό με λειτουργία μεγεθυντικού φακού. Με τη χρήση του λογισμικού αυτού προβάλλονται στην οθόνη του υπολογιστή σε μεγέθυνση όλα τα στοιχεία που ενδιαφέρουν τον χρήστη. Οι Μεγεθυντές Οθόνης για όσους έχουν περιορισμένη ικανότητα όρασης έχουν τη δυνατότητα να μεγεθύνουν το κείμενο, μια εικόνα ή ένα μικρό αντικείμενο σε μια οθόνη ή να παράγουν εκτυπώσεις κειμένων με μεγεθυμένους χαρακτήρες. Οι Μεγεθυντές Οθόνης καλύπτουν επίσης και τις ανάγκες των ατόμων με χρωματικές δυσλειτουργίες Περιλαμβάνουν τις εξής κατηγορίες συστημάτων: α) λογισμικό μεγέθυνσης της οθόνης ηλεκτρονικού υπολογιστή, β) μεγεθυντές video (ή κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης) που μπορεί να λειτουργούν αυτόνομα ή και σε συνδυασμό με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή και γ) μικρές φορητές συσκευές μεγέθυνσης.

³ Η οθόνη Braille είναι μια συσκευή απτικής ανάγνωσης, που συνδέεται με οποιονδήποτε Η/Υ και επιτρέπει την απτική πρόσβαση στα κείμενα σε μορφή Braille σε πραγματικό χρόνο (χωρίς την παραγωγή εγγράφων ή βιβλίων Braille). Χρησιμοποιεί είτε 6 είτε 8 ακίδες από solenoid ή πιεζοηλεκτρικές και τις περισσότερες φορές διαθέτει και πλήκτρα πλοήγησης. Μπορεί να είναι σταθερή, αλλά και φορητή. Αξιοσημείωτο είναι το υψηλό κόστος της.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

τέτοιες υπηρεσίες. Σε περίπτωση που το κέντρο είναι εξοπλισμένο με ειδικές τεχνολογίες πρόσβασης οι υποψήφιοι/ες αιτούνται χρήσης στο κατά τόπους εξεταστικό κέντρο και ακολούθως η αίτησή τους διαβιβάζεται στον κεντρικό φορέα και λαμβάνονται τα ειδικά μέτρα. Επισημαίνεται δε πως η εξέταση γίνεται σε ειδικό χώρο με ειδικούς επιτηρητές/ειδικές επιτηρήτριες.

Φορέας: The Testing and Certification Division, English Language Institute, University of Michigan, U.S.A⁴

Το Ινστιτούτο ELI-UM ανέπτυξε το εγχειρίδιο *Examiner's Manual for Nonstandard Test Administrations to Individuals with Disabilities* για τους εξεταστές/τις εξετάστριες με σκοπό να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες των υποψηφίων που χρήζουν ειδικής μεταχείρισης. Στόχος του εγχειριδίου είναι η οργάνωση εξεταστικών συνθηκών ώστε να ελαχιστοποιείται η επίδραση της αναπηρίας στην επίδοση των υποψηφίων. Οι ειδικές διευκολύνσεις γίνονται, συνεπώς, με σκοπό την ορθή και ακριβή αξιολόγηση της επίδοσης των υποψηφίων στο επίπεδο όπου εξετάζονται πέρα από τις αισθητηριακές, αντιληπτικές, προφορικές, κινητικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

Επισημαίνεται πως, όταν γίνονται τροποποιήσεις, οι εξεταστές πρέπει να αντιμετωπίζουν την κάθε περίπτωση ως μεμονωμένη και μοναδική. Είναι πολύ σημαντικό να αναγνωρίζεται το γεγονός πως ακόμα και υποψήφιοι/υποψήφιες με κοινό τύπο προβλήματος έχουν διαφορετικές ανάγκες.

Σημειώνεται πως είναι η ευθύνη του εξεταζόμενου/της εξεταζόμενης να δηλώνει το πρόβλημα και να αιτείται ειδικής μεταχείρισης.

1. Είδη/Τύποι ειδικών συνθηκών και τροποποιήσεων

Γενικά

- Επιπλέον χρόνος εξέτασης
- Επιπλέον διαλείμματα
- Αναγνώστης
- Γραφέας
- Καταγραφέας (για να σημειώνει τις απαντήσεις)
- Ακουστικά

⁴ Βασικό κείμενο: *Examiner's Manual for Nonstandard Test Administrations to Individuals with Disabilities*

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- Εναλλακτικοί τύποι εξεταστικών δοκιμασιών
- Εναλλακτικοί τρόποι απαντήσεων π.χ. χρήση Η/Υ για την παραγωγή γραπτού λόγου
- Πρόσβαση για άτομα με κινητικά προβλήματα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε μερικές περιπτώσεις κάποιο μέρος των εξετάσεων μπορεί να απαλείφεται τελείως αν δεν υπάρχει δυνατότητα προσαρμογής/μεταγραφής/μετατροπής.

Σε περίπτωση που ο εξεταζόμενος/η εξεταζόμενη χρειάζεται γλωσσικό βοηθό, αναγνώστη, καταγραφέα κ.ά. η εξέταση θα γίνεται σε ξεχωριστό χώρο.

Βεβαίωση: Για τους υποψήφιους που εμπίπτουν στην κατηγορία ΑμεΑ χρειάζεται ειδική τεκμηρίωση της αναπηρίας τους από ειδικό επαγγελματία που είναι σε θέση να διαπιστεύσει την κατάσταση του υποψηφίου. Η βεβαίωση πρέπει να αποσταλεί στο εξεταστικό κέντρο πριν τις εξετάσεις. Το καλύτερο είναι να σταλεί βεβαίωση μαζί με την αποστολή της αίτησης του υποψηφίου.

Οι αιτήσεις για ειδικές εξεταστικές συνθήκες μπορεί να μη γίνουν αποδεκτές αν:

- Η αίτηση γίνει κατά τη διάρκεια ή μετά τις εξετάσεις,
- η βεβαίωση διαπιστωθεί πως δεν είναι από αναγνωρισμένο ειδικό,
- η αναπηρία δεν διευκρινίζεται πλήρως και δεν προσδιορίζεται ακριβώς η φύση του προβλήματος (π.χ. η αναφορά σε «προβλήματα όρασης» και «ψυχολογικά προβλήματα» απορρίπτεται ως γενική και αόριστη),
- η βεβαίωση έχει εκδοθεί πριν πολύ καιρό και δεν κάνει μνεία στην παρούσα κατάσταση του υποψηφίου,
- η αναπηρία δεν επηρεάζει την απόδοση του υποψηφίου, και
- αν υπάρχει ασυμφωνία ανάμεσα στην αιτούμενη παροχή/διευκόλυνση και στις προδιαγραφές του ELI-UM (π.χ. ανώτατο όριο επέκτασης του χρόνου εξέτασης κ.τ.λ.).

2. Είδη αναπηρίας

2.1. Μερική ή Ολική Απώλεια Όρασης

Αυτό το είδος αναπηρίας περιλαμβάνει παθήσεις όπως η εκ γενετής τύφλωση, η αμβλυωπία, η αμφιβληστροειδοπάθεια, το γλαύκωμα, ο καταρράκτης, ο εκφυλισμός της θυλωχρικής δεσμίδας (και η νόσος Stargardt) κ.ά. Μερικές από αυτές τις

παθήσεις είναι εκφυλιστικές και οι τροποποιήσεις που έγιναν νωρίτερα μπορεί να μην καλύπτουν την τωρινή κατάσταση του ατόμου με πρόβλημα όρασης.

Η τεκμηρίωση του προβλήματος όρασης του υποψηφίου πρέπει να αφορά τον βαθμό απώλειας της όρασης καθώς και να αναφέρει το τι μπορεί να κάνει ο υποψήφιος: για παράδειγμα, μπορεί να διαβάζει μεγενθυμένες εκτυπώσεις; Αν αυτό είναι δυνατό, η γνωμοδότηση της κατάστασης του υποψηφίου πρέπει να αναφέρει και την ενδεδειγμένη λύση: μεγέθυνση, εκτύπωση σε μορφή Braille, μεταγραφάς, καταγραφάς κ.τ.λ.

Οι μεγεθύνσεις για τα άτομα με απώλεια όρασης μπορεί να φτάνουν και μεγέθυνση μέχρι 20% του αρχικού κειμένου. Σε αυτές τις περιπτώσεις δίνεται 50% περισσότερος χρόνος για την εξέταση. Για την παραγωγή γραπτού λόγου μπορεί να δοθεί ειδικό απαντητικό φυλλάδιο και ειδικά μεγενθυμένες οδηγίες αλλά δεν χρειάζεται περισσότερος χρόνος.

Επίσης προβλέπεται εκτύπωση σε μορφή Braille για όσους υποψήφιους χρησιμοποιούν τη γραφή Braille. Το ELI-UM χρειάζεται περίπου δύο μήνες για να κάνει την ανάλογη μετατροπή και το εξεταστικό κέντρο πρέπει να αναφέρει τι είδους μορφή Braille διαβάζει και χρησιμοποιεί ο υποψήφιος, δηλαδή Βαθμό 1 ή Βαθμό 2 (ο Βαθμός 1 αντιστοιχεί σε γράμμα με γράμμα μεταγραφή ενώ ο Βαθμός 2 αφορά κάποιες συντομεύσεις). 100% περισσότερος χρόνος δίνεται στους υποψήφιους με ολική απώλεια όρασης.

Αν ο υποψήφιος δεν έχει καθόλου όραση και δεν χρησιμοποιεί τη γραφή Braille, τότε ένας γλωσσικός βοηθός αναλαμβάνει να διαβάσει τα μέρη των εξετάσεων στον υποψήφιο. Ο υποψήφιος δίνει λεκτικά τις απαντήσεις του που με τη σειρά του ο βοηθός τις καταγράφει σε ένα απαντητικό φυλλάδιο. Αυτού του είδους η προσαρμογή μπορεί όμως να αλλοιώσει κάπως τη φύση της εξέτασης.

Για την παραγωγή γραπτού λόγου ένας καταγραφάς μπορεί να βοηθήσει, ως γλωσσικός βοηθός, τον υποψήφιο. Αν ο υποψήφιος έχει πρόσβαση σε Η/Υ μπορεί να τον χρησιμοποιήσει χωρίς επιπλέον χρόνο. Αν όμως ο υποψήφιος γράφει σε μηχανή Braille τότε του δίνεται 50% περισσότερος χρόνος.

2.2. Απώλεια ακοής ή Κώφωση

Ο συγκεκριμένος τύπος αναπηρίας αφορά όλα τα είδη απώλειας της ακοής (βαρηκοΐα αγωγιμότητας ή νευροαισθητηριακή βαρηκοΐα) ο βαθμός της οποίας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρέπει να διαπιστευθεί από ειδικό ιατρό. Ο γιατρός θα παρέχει ένα ακουόγραμμα ως ενδεικτική της δυνατότητας ακοής του υποψηφίου, για να εξακριβωθεί σε πόσα Hertz μπορεί να ακούσει ο υποψήφιος, αν βέβαια έχει κάποια ακοή. Αναλογικά με τις δυνατότητες του υποψηφίου μπορεί η ένταση να πρέπει να αυξηθεί στα 40, 50 ή και 60 ντεσιμπέλ, για να μπορεί ο υποψήφιος να εξεταστεί.

Οι υποψήφιοι με μερική απώλεια ακοής μπορούν να κατανοήσουν την ομιλία, αν βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από την πηγή της. Παρόλα αυτά μπορεί να χάσουν μέχρι και 50% από ό,τι λέγεται, αν είναι αδύναμη η ένταση ή αν βρίσκονται μακριά από το συνομιλητή τους. Τα άτομα που έχουν χάσει σε μεγάλο ποσοστό την ακοή τους, μπορεί να ακούνε κάποια πράγματα, αν εκφωνούνται πάνω στο αυτί τους, αλλά θα χάνουν πολλά από τα σύμφωνα.

Οι υποψήφιοι με προβλήματα ακοής μπορούν να δώσουν τα γραπτά μέρη των εξετάσεων χωρίς κανένα πρόβλημα. Κάποιος περισσότερος χρόνος μπορεί να τους δοθεί για να κατανοήσουν τις οδηγίες, αλλά συνολικά ο χρόνος της εξέτασης μπορεί να μείνει ο ίδιος με τους υπόλοιπους. Για την κατανόηση προφορικού λόγου, οι υποψήφιοι μπορεί να είναι σε θέση να εξεταστούν με ακουστικά ή μπορεί να καθίσουν δίπλα στα ηχεία.

Αν οι υποψήφιοι δεν ακούνε καθόλου ή έχουν μεγάλη απώλεια ακοής και δεν μπορούν να ακούσουν ούτε με ακουστικά, είναι καλό να αποκλείονται από την κατανόηση προφορικού λόγου και αντ'αυτού μπορούν να εξεταστούν πιο εκτενώς στην παραγωγή προφορικού λόγου. Στην περίπτωση τους εκδίδεται ειδικό πιστοποιητικό για τις δεξιότητες που πέρασαν.

Γενικά, όπως ειπώθηκε, δεν χρειάζεται επέκταση του χρόνου διεξαγωγής των εξετάσεων για υποψήφιους με προβλήματα ακοής πέρα από την παραγωγή προφορικού λόγου. Γι' αυτό το μέρος των εξετάσεων προβλέπεται ένα πιο διεξοδικό τεστ (ειδικά αν έχουν εξαιρεθεί λόγω σημαντικής απώλειας της ακοής τους οι υποψήφιοι από την κατανόηση προφορικού λόγου-ΚΠΛ) που αφορά και μια λεπτομερή αναφορά εκ μέρους του εξεταστή σε σχέση με την ομιλία του εξεταζόμενου, την προφορά του και τη γενική δυνατότητα κατανόησης του προφορικού λόγου.

Λίστα εξεταστικών προβλέψεων για άτομα με απώλεια ακοής		
Βαθμός απώλειας ακοής	Ντεσιμπέλ	Εξεταστική πρόβλεψη
Κανονική ακοή (χωρίς απώλεια)	0-25	Καμία
Μικρός βαθμός απώλειας	26-40	Ο υποψήφιος κάθεται δίπλα στο ηχείο
Ελαφρύς	41-55	Ο υποψήφιος κάθεται δίπλα στο ηχείο
Μέτριος	56-70	Ο υποψήφιος χρησιμοποιεί ακουστικά ή τα προσωπικά του ακουστικά βοηθήματα
Βαρύς ως Ολικός	70 ή παραπάνω	Εξαίρεση από την ΚΠΛ

2.3. Κινητικές Αναπηρίες

Αυτός ο τύπος αναπηρίας αφορά προβλήματα όπως η εγκεφαλική παράλυση, η παράλυση, η αταξία, η σπαστική τετραπάρεση, οι τραυματισμοί στη σπονδυλική στήλη, η κυστική δισχιδής ράχη, η δυσμορφία ή οι κινητικές δυσκολίες λόγω ακρωτηριασμού.

Η φύση της κινητικής αναπηρίας πρέπει να περιγράφεται με ιατρική βεβαίωση μαζί με τις κινητικές δυσκολίες και τις δυνατότητες που έχει ο υποψήφιος. Οι υποψήφιοι σε αναπηρικές καρέκλες/αμαξίδια πρέπει να έχουν πρόσβαση σε άνετους χώρους και αίθουσες και να τους παρέχεται ένα μεγάλο θρανίο για να μπορούν να γράφουν με ευκολία. Για παράδειγμα, υποψήφιοι με δυστροφία ή κυστική δισχιδή ράχη, που μπορούν να γράψουν αλλά δεν μπορούν να ανέβουν σκάλες ή να περπατήσουν εύκολα, πρέπει απλά να βοηθηθούν μέχρι την αίθουσα εξέτασης και να τους δοθεί άνετος χώρος.

Οι υποψήφιοι με αναπηρίες που έχουν επηρεάσει και τα άνω άκρα τους τόσο ώστε να μη μπορούν να γράφουν ή να σημειώνουν απαντήσεις αν μπορούν κάπως να σημειώνουν προτείνεται να τους δίνεται 50% παραπάνω χρόνος. Αν οι εν λόγω υποψήφιοι αδυνατούν να σημειώνουν, τότε προτείνεται γλωσσικός βοηθός/καταγραφέας των απαντήσεών τους. Αν ο καταγραφέας σημειώνει τις απαντήσεις για τους υποψήφιους δεν δίνεται παραπάνω χρόνος. Αν ο ίδιος ο υποψήφιος με δυσκολία καταφέρνει να σημειώνει τις απαντήσεις ή χρησιμοποιεί Η/Υ στην

παραγωγή γραπτού λόγου, τότε κρίνεται αναγκαίος 50% παραπάνω χρόνος. Οι εξεταζόμενοι μπορούν να κάνουν και διάλειμμα αν χρειαστεί.

2.4. Μαθησιακές δυσκολίες

Αυτού του είδους οι δυσκολίες αφορούν το σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας, τη δυσλεξία, το σύνδρομο Asperger και τον αυτισμό.

Η βεβαίωση των μαθησιακών δυσκολιών πρέπει να είναι πλήρης και να περιλαμβάνει:

- Μια διαγνωστική συνέντευξη
- Αξιολόγηση
- Συγκεκριμένη διάγνωση
- Αποκλεισμό άλλων διαγνώσεων ή αιτιολογήσεων του προβλήματος
- Πραγματικές και έγκυρες βαθμολογίες από άλλα έγκυρα τεστ
- Αιτιολόγηση για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων
- Περίληψη και αναφορά των προβλημάτων.

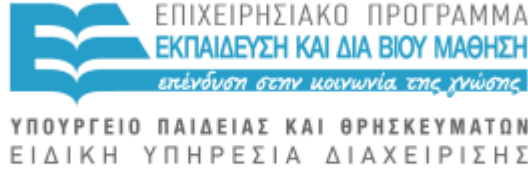
Η βεβαίωση της κατάστασης του υποψηφίου πρέπει να εξηγεί την τωρινή του κατάσταση και η έκδοσή της δεν πρέπει να είναι παλαιότερη από τρία χρόνια, ενώ η βεβαίωση για τη δυσλεξία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα πέντε χρόνια. Πρέπει επίσης να έχει εκδοθεί από ειδικό (ψυχολόγο, λογοθεραπευτή κ.τ.λ.) και είναι πολύ χρήσιμο να δίνονται ειδικές οδηγίες από το σχολείο που φοιτά ή έχει φοιτήσει ο υποψήφιος σχετικά με τις προβλέψεις για την αξιολόγηση της επίδοσής του.

Το σύνδρομο της ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας, για παράδειγμα, χαρακτηρίζεται από βιαστικά λάθη, έλλειψη προσοχής σε λεπτομέρειες, αδυναμία διατήρησης της προσοχής και τάση να ξεχνάει ο υποψήφιος. Οι υποψήφιοι με αυτό το πρόβλημα θα πρέπει να έχουν 50% περισσότερο χρόνο για κάθε μέρος της εξέτασης. Θα πρέπει επίσης να δίνουν εξετάσεις σε ήσυχο δωμάτιο όπου δεν θα αποσπάται εύκολα η προσοχή τους. Καλό θα είναι να τους δίνονται διαλείμματα των 15-20 λεπτών.

Το σύνδρομο του Asperger και άλλα είδη αυτισμού είναι μαθησιακές δυσκολίες που δεν σχετίζονται με τη γλώσσα. Τα άτομα με αυτές τις παθήσεις μπορεί να έχουν γνωστικές ικανότητες που υπερβαίνουν τον μέσο όρο, εξαιρετική μνήμη και υψηλές εγκυκλοπαιδικές γνώσεις στους τομείς που τα αφορούν. Παρόλα αυτά, μπορεί να παρουσιάζουν προβλήματα συμπεριφοράς και κοινωνικότητας και να είναι

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ευερέθιστα. Αν επηρεάζεται σε κάποιο βαθμό η γλώσσα τους, τότε είναι σε επίπεδο πραγματολογίας (κοινωνική/καταστασιακή καταλληλότητα), που το πρόβλημα είναι εμφανές.

Οι υποψήφιοι με αυτά τα προβλήματα πρέπει να εξετάζονται σε ήσυχη και απομονωμένη αίθουσα. Οι εξεταστές θα πρέπει εκ των προτέρων να γνωρίζουν το συγκεκριμένο πρόβλημα των υποψηφίων, καθώς η κοινωνική συνδιαλλαγή μαζί τους μπορεί να παρεκκλίνει. Οι υποψήφιοι αυτής της κατηγορίας μπορεί να έχουν, για παράδειγμα, πρόβλημα με την οπτική επαφή και μπορεί να μιλούν πολύ «κυριολεκτικά» από την άποψη πως δεν καταλαβαίνουν εύκολα το χιούμορ.

2.5. Άλλες δυσκολίες

Μια μεγάλη ποικιλία από αναπηρίες εμπίπτουν σ'αυτήν την κατηγορία. Περιλαμβάνουν νευρολογικά προβλήματα και ασθένειες όπως είναι τα παρακάτω:

- Σύνδρομο Tourette, ναρκοληψία, επιληψία
- Ψυχολογικές δυσκολίες, διπολική προσωπικότητα και σχιζοφρένεια
- Διαβήτης
- Προβλήματα ομιλίας, όπως ψευδισμός
- Προσωρινές αναπηρίες, όπως το σπασίμο χεριού ή των δαχτύλων του κυρίαρχου χεριού.

Οι ειδικές εξεταστικές συνθήκες για υποψήφιους με νευρολογικές διαταραχές εξαρτάται από τη φύση της ασθένειάς τους. Δεν χρειάζονται ειδική τροποποίηση των εξετάσεων. Παρόλα αυτά μια ξεχωριστή αίθουσα μπορεί να προβλεφθεί, αν αυτό θεωρείται απαραίτητο.

Οι υποψήφιοι με ψυχολογικές διαταραχές όπως η διπολική διαταραχή ή η σχιζοφρένεια δεν χρειάζονται ειδική τροποποίηση στα εξεταστικά θέματα πέρα από κάποιο διάστημα ξεκούρασης ή ένα διάλειμμα, για να πάρουν τα φάρμακά τους. Σημειώνεται πως είναι πιθανό αυτοί οι υποψήφιοι να υποφέρουν από παρενέργειες της θεραπείας τους όπως η ναυτία, η ξηροστομία κ.ά., οπότε μπορεί να χρειαστούν να έχουν πολύ νερό δίπλα τους. Το ίδιο ισχύει και για τους υποψήφιους που έχουν διαβήτη, οι οποίοι μπορεί να χρειαστούν διάλειμμα για ένα γεύμα ή τα φάρμακά τους.

Για τους υποψήφιους με προβλήματα ομιλίας είναι σαφές πως δεν χρειάζεται τροποποίηση στα γραπτά μέρη των εξετάσεων. Στην εξέταση παραγωγής προφορικού λόγου, ο εξεταστής πρέπει να δείξει την απαιτούμενη επιείκεια και να

περιμένει παραπάνω χρόνο για να λάβει απαντήσεις. Όταν κρίνεται η ευχέρεια και η επάρκεια, ο εξεταστής πρέπει να κρίνει την ομιλία του εξεταζόμενου με βάση τα χαρακτηριστικά που δεν έχουν επηρεαστεί από το πρόβλημα ομιλίας του εξεταζόμενου.

Οι υποψήφιοι που παρουσιάζουν μια προσωρινή δυσκολία, όπως σπασμένο χέρι ή δάχτυλο/δάχτυλα του κυρίαρχου χεριού τους πρέπει να έχουν περισσότερο χρόνο, κατά 25%, στη διάθεσή τους.

3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΣΤΕΣ

Οι ειδικές αυτές εξετάσεις πρέπει να αρχίζουν την ίδια ώρα και υπό τις ίδιες συνθήκες με τις κανονικές εξετάσεις των υποψηφίων. Αν υπάρχουν κάποιες κατηγορίες που δεν έχουν προβλεφθεί από το ELI-UM στο παρόν φυλλάδιο, τότε το εξεταστικό κέντρο πρέπει να συμβουλευθεί το ELI-UM για ειδικές οδηγίες. Ο υπεύθυνος του εξεταστικού κέντρου πρέπει σε κάθε περίπτωση να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για τη συμμετοχή υποψηφίων με προβλήματα/ αναπηρίες και για την ασφαλή πρόσβασή τους στην αίθουσα των εξετάσεων. Σε περιπτώσεις που χρειάζεται επιπλέον χρόνος, παραπάνω διαλείμματα, χρήση ακουστικών, βοήθεια από γλωσσικό βοηθό, μέσα ή άτομο καταγραφής, ο υποψήφιος πρέπει να εξετάζεται ξεχωριστά από τους υπόλοιπους.

Πολύ νωρίτερα από τη διεξαγωγή των εξετάσεων, το εξεταστικό κέντρο πρέπει να ενημερώνει τους υποψήφιους με αναπηρία για τις προβλέψεις που διατίθενται. Οι ειδικοί βοηθοί πρέπει να εκπαιδεύονται ειδικά, και κάθε άτομο που εμπλέκεται στη διενέργεια ειδικών εξετάσεων πρέπει να έχει ένα αντίγραφο των ειδικών θεμάτων.

Το εξεταστικό κέντρο πρέπει να συντάσσει μια λίστα με τα ονόματα των υποψηφίων που επιθυμούν ειδικές προβλέψεις. Αντίγραφο αυτής της λίστας πρέπει να δίνεται σε όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στις κανονικές εξετάσεις. Επιπρόσθετα στη λίστα, δίπλα στα ονόματα, πρέπει να αναφέρεται η φύση του προβλήματος και το είδος της πρόβλεψης. Πριν την είσοδο στην αίθουσα εξέτασης θα ελέγχεται η ταυτότητα των υποψηφίων.

Οι εξεταζόμενοι που χρήζουν ειδικό βοηθό ή/και ακουστικά, ή να κάθονται δίπλα στα ηχεία κ.τ.λ. είναι σαφές πως πρέπει να εξετάζονται σε αίθουσα μόνοι τους.

Στους εξεταζόμενους που δίνεται 50% παραπάνω χρόνος εξέτασης δίνονται και δεκάλεπτα διαλείμματα μεταξύ των δεξιοτήτων. Οι εξεταζόμενοι που χρησιμοποιούν

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εξεταστικά θέματα σε μορφή Braille ενδέχεται να χρειαστούν παραπάνω χρόνο και διαλείμματα. Τα διαλείμματα δεν μετρούν ως χρόνος εξέτασης.

Όπως συμβαίνει και με τις μη-ειδικές εξετάσεις ο εξεταστής πρέπει να στέλνει στο ELI-UM αντίγραφο της λίστας καθώς και το τι είδους συνθήκες οργανώθηκαν στο δια ταύτα για την απρόσκοπτη συμμετοχή του υποψήφιου. Η ιατρική γνωμάτευση κάθε υποψήφιου, με κίνδυνο έκπτωσης, πρέπει να επισυνάπτεται σε αυτή τη λίστα. Αν αυτή η γνωμάτευση λείπει ή είναι άκυρη, τότε το τεστ ακυρώνεται και δεν εκδίδεται βαθμολογία.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΩΝ

Αν ο εξεταζόμενος δεν μπορεί να σημειώσει στο απαντητικό φύλλο ο εξεταστής πρέπει να περάσει τα στοιχεία του στο απαντητικό φυλλάδιο. Ο εξεταζόμενος μπορεί να σημειώσει τις απαντήσεις του:

- κατευθείαν στο εξεταστικό τετράδιο (σε περίπτωση μεγεθύνσεων) ή
- προφορικά, λέγοντας στον γλωσσικό βοηθό την επιλογή του, την οποία μετά ο γλωσσικός βοηθός καταγράφει.

Αν οι απαντήσεις έχουν σημειωθεί επάνω στο εξεταστικό τετράδιο, ο βοηθός τις περνάει στο απαντητικό φύλλο.

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΩΝ ΤΕΣΤ

Η λειτουργία της ανάγνωσης των εξεταστικών θεμάτων εξυπηρετεί αυστηρά και μόνο τους σκοπούς κατανόησης από μη-βλέποντα υποψήφιο και η επικοινωνία μεταξύ του αναγνώστη και του υποψηφίου αφορά αποκλειστικά το σκοπό αυτό. Η επικοινωνία για την ερμηνεία των εξεταστικών ερωτημάτων δεν επιτρέπεται. Όλη η επικοινωνία ανάμεσα στον αναγνώστη και τον υποψήφιο πρέπει να είναι στα αγγλικά. Ο εξεταζόμενος μπορεί να έχει μέχρι 50% περισσότερο χρόνο στη διάθεσή του για να συμπληρώσει κάθε μέρος της εξέτασης. Δεκάλεπτα διαλείμματα είναι επίσης δυνατόν να προβλεφθούν.

5.1. Γενικές οδηγίες

1. Διαβάστε κάθε ερώτημα και τις πιθανές απαντήσεις του. Δώστε ιδιαίτερη έμφαση στις λέξεις που είναι υπογραμμισμένες ή σε κεφαλαία και εξηγήστε στον εξεταζόμενο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ότι είναι γραμμένες με αυτή τη μορφή. Μη δίνετε από μόνοι σας έμφαση σε άλλα σημεία.

2. Αποφύγετε την ταυτοποίηση της σωστής απάντησης στην εκφώνηση των ασκήσεων, με παύσεις, ή άλλα σημάδια του επιτονισμού. Μπορεί να μπερδέψετε ή να παραπλανήσετε τον εξεταζόμενο.

3. Στον επιτονισμό προσέξτε να εκφωνείτε με την ίδια ένταση και τον ίδιο τρόπο τον λόγο για κάθε επιλογή. Αφού εκφωνήσετε όλες τις επιλογές, δίνετε χρόνο στον εξεταζόμενο να απαντήσει.

4. Να διαβάσετε όλα τα σημεία στίξης, για να καταλαβαίνει ο εξεταζόμενος πότε μπαίνει τελεία, κόμμα κ.τ.λ.

5. Αν βρείτε κάποια λέξη που δεν μπορείτε να προφέρετε σωστά, συλλαβίστε την.

6. Αν οι λέξεις είναι ομόηχες διευκρινίστε στον εξεταζόμενο ποια λέξη εννοείτε.

7. Διευκρινίστε πως μπορείτε να συλλαβίσετε οποιαδήποτε λέξη σας ζητηθεί.

8. Φροντίστε να διαβάσετε/εκφωνείτε όλες τις επιλογές ακόμα και αν ο εξεταζόμενος, μόλις ακούσει την επιλογή, σας πει να τη σημειώσετε ως σωστή.

9. Δίνετε χρόνο παύσης για τον εξεταζόμενο, ώστε να απαντήσει. Αν περάσει εύλογος χρόνος χωρίς απάντηση, ρωτήστε αν χρειάζεται επανάληψη του ερωτήματος.

10. Αν ο εξεταζόμενος ζητήσει να επανέλθει αργότερα σε ένα ερώτημα, σημειώστε το ερώτημα που σας ζήτησε να περάσετε και επανέρχεται σ' αυτό στο τέλος ή, αλλιώς, όταν σας ζητηθεί.

11. Μη συζητάτε τα εξεταστικά ερωτήματα αλλά μπορείτε να επαναλάβετε τα στοιχεία (τις εκφωνήσεις/οδηγίες, τις επιλογές κτλ).

12. Κατανόηση Γραπτού Λόγου: Αν στα ερωτήματα υπάρχουν κενά στο κείμενο ή αναφορά σε συγκεκριμένες γραμμές ή άλλοι ενδείκτες, ξαναδιαβάστε τα σημεία αναφοράς και μετά τις επιλογές.

13. Κατανόηση Προφορικού Λόγου: Τα ηχητικά αρχεία παίζονται μόνο μια ή δύο φορές, ανάλογα με την άσκηση. Δεν γίνεται επανάληψη. Καλό είναι να κάνετε παύση μετά από κάθε ερώτημα και να εκφωνείτε τις επιλογές. Μετά σημειώστε την απάντηση και συνεχίστε την αναπαραγωγή του αρχείου.

5.2. Οδηγίες για τους καταγραφείς

Η λειτουργία της καταγραφής των εξεταστικών θεμάτων εξυπηρετεί αυστηρά και μόνο τους σκοπούς καταγραφής για υποψήφιους που δεν μπορούν να γράψουν μόνοι τους και η επικοινωνία μεταξύ του καταγραφέα και του υποψηφίου αφορά αποκλειστικά τον σκοπό αυτό. Η επικοινωνία για την ερμηνεία των εξεταστικών ερωτημάτων δεν επιτρέπεται. Όλη η επικοινωνία ανάμεσα στον αναγνώστη και τον καταγραφέα πρέπει να είναι στα αγγλικά. Η βασική αρχή είναι να μην ευνοηθεί ούτε να αδικηθεί ο υποψήφιος.

1. Γράφετε και σημειώνετε μόνο ό,τι υποδεικνύει και υπαγορεύει ο υποψήφιος.
2. Στίξη: Ο υποψήφιος πρέπει να υποδεικνύει τα σημεία στίξης στο έγγραφο. Όλα τα σημεία στίξης κατά την υπαγόρευση του κειμένου του εκφωνούνται από τον υποψήφιο. Πολύ σημαντικό είναι να λέει το πότε αρχίζει και το πότε τελειώνει μια πρόταση.
3. Αν γίνει αντιληπτό πως ο υποψήφιος γνωρίζει τις συμβάσεις γραφής (για παράδειγμα, ότι αρχίζουμε με κεφαλαίο την πρόταση) δεν χρειάζεται να το επισημαίνει καθόλη την υπαγόρευση του κειμένου.
4. Ορθογραφία: Αν η προφορά του υποψήφίου, το κόμπιασμα ή γενικά ο επιτονισμός του υποδεικνύουν πως δεν γνωρίζει καλά μια λέξη, ζητήστε του να τη συλλαβίσει. Ο υποψήφιος πρέπει να συλλαβίζει όλες τις λέξεις-κλειδιά, π.χ. τα τοπωνύμια ή άλλα στοιχεία που είναι δύσκολα ή ανοίκεια.
5. Μην ωθείτε τον υποψήφιο σε διατυπώσεις που μπορεί να οδηγήσουν στη σύνταξη μιας καλύτερης έκθεσης. Έτσι προάγετε την ανισότιμη μεταχείριση των υποψηφίων.
6. Μπορείτε να απαντήσετε στα ερωτήματα του υποψήφίου όπως «μπορείτε να μου διαβάσετε τι έγραψα;» ή «σε ποιο σημείο σταμάτησα;».
7. Πέρα από τον τυπικό χρόνο Παραγωγής Γραπτού Λόγου, μπορείτε να δώσετε 15 λεπτά παραπάνω χρόνο για την αναθεώρηση, ανάγνωση και τον έλεγχο της έκθεσης. Σε αυτό το σημείο ο υποψήφιος μπορεί να κάνει προσθήκες, διαγραφές κ.τ.λ. Δεν επιτρέπεται να συνεχίσει την έκθεσή του ο υποψήφιος αλλά μόνο να τη διορθώσει. Μπορείτε και να πληκτρολογήσετε την έκθεση, αν θέλετε.

5.3 Λίστα ελέγχου για τον εξεταστή

ο Πριν τις εξετάσεις:

- Έχουν εκ των προτέρων ζητηθεί ειδικές εξεταστικές συνθήκες;
- Έχει μεταφραστεί στα αγγλικά η ειδική γνωμάτευση και έχει σταλεί στο εξεταστικό κέντρο;
- Εκδόθηκε η γνωμάτευση από ειδικό ιατρό/πραγματογνώμονα;
- Έχουν δοθεί σε όλους τους υποψήφιους που είναι ΑΜΕΑ οι ειδικές οδηγίες;

ο Κατά τη διάρκεια της εξέτασης:

- Έχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία παράγοντες αντίγραφο της λίστας των υποψηφίων με ειδικές εξεταστικές ανάγκες;
- Έχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι αντίγραφο αυτού του εγχειριδίου;

ο Μετά τις εξετάσεις:

- Έχει σταλεί πίσω στο ELI-UM η λίστα με τους συμμετέχοντες ΑΜΕΑ μαζί με την ιατρική γνωμάτευση και τα γραπτά τους;

5.4. ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ (βλ. αναφορά, παράρτημα II)

Σε γενικές γραμμές η βαθμολογία δεν επηρεάζεται, καθώς η διεξαγωγή των εξετάσεων υπό ειδικές συνθήκες διασφαλίζει το γεγονός πως η επίδραση στην επίδοση του υποψηφίου από την αναπηρία του έχει εξισορροπηθεί. Επιπλέον ο παραπάνω χρόνος που έχει δοθεί διασφαλίζει την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων.

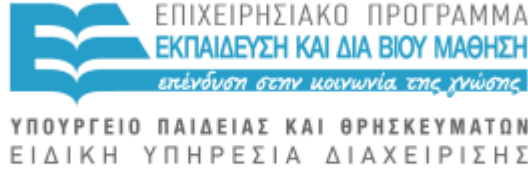
ΦΟΡΕΑΣ: Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (<http://www.kpg.minedu.gov.gr/>) (έγκυρο έως το 2013. Πλέον η συγκεκριμένη ιστοσελίδα έχει καταργηθεί)

Από τον ιστοχώρο του ΥΠΔΒΜΘ παρατίθενται οι σχετικές πληροφορίες (αυτολεξεί και με την ορολογία που χρησιμοποιούν οι συντάκτες των προδιαγραφών):

Οι υποψήφιοι με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΑΜΕΕΑ), δηλ. οι υποψήφιοι με έλλειψη φυσικών σωματικών δεξιοτήτων, όπως με προβλήματα όρασης ή ακοής ή λόγου και ομιλίας ή σωματικές αναπηρίες, καθώς επίσης και οι υποψήφιοι με προβλήματα δυσλεξίας, οι οποίοι δικαιολογημένα αδυνατούν να εξεταστούν μαζί με τους λοιπούς υποψηφίους, έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν στα **ειδικά**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εξεταστικά κέντρα, με τα ίδια θέματα, κατά τον ίδιο χρόνο και με το ίδιο πρόγραμμα, με το οποίο διενεργούνται οι εξετάσεις των άλλων υποψηφίων.

Σε κάθε εξεταστική περίοδο ορίζονται δύο ειδικά εξεταστικά κέντρα, ένα στην Αθήνα και ένα στην Θεσσαλονίκη, στα οποία υπάρχουν οι κατάλληλες για ΑΜΕΕΑ υποστηρικτικές δομές.

Οι υποψήφιοι ΑΜΕΕΑ υποβάλλουν στις κατά τόπους Δ/σεις ή Γραφεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης την ίδια αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που υποβάλλουν και οι υπόλοιποι υποψήφιοι. Επιπλέον όμως, συμπληρώνουν στην αίτηση τους το πεδίο ειδικής εξέτασης, στο οποίο αναφέρεται η πάθησή τους και συνυποβάλλουν σχετική βεβαίωση δημόσιου νοσοκομείου, από την οποία προκύπτει η πάθηση την οποία επικαλούνται. Οι υποψήφιοι με μαθησιακές δυσκολίες καταθέτουν διαγνωστική έκθεση από το ΚΔΑΥ ή από Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας που έχει πιστοποιηθεί από το ΥΠΕΠΘ.

Οι υποψήφιοι έχουν τη δυνατότητα να μη συμμετέχουν στην ενότητα στην οποία αδυνατούν να εξεταστούν σημειώνοντας το αντίστοιχο πεδίο απαλλαγής στην αίτησή τους. Ειδικότερα,

Οι υποψήφιοι με προβλήματα στη γραφή ή με προβλήματα δυσλεξίας έχουν τη δυνατότητα να μην συμμετέχουν στην εξέταση της ενότητας 2 «παραγωγή γραπτού λόγου».

Οι υποψήφιοι με προβλήματα ακοής έχουν τη δυνατότητα να μην συμμετέχουν στην εξέταση της ενότητας 3 «κατανόηση προφορικού λόγου».

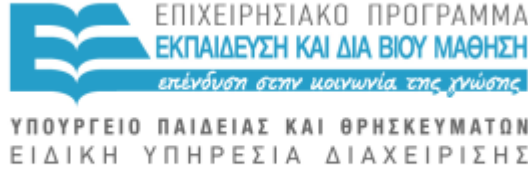
Οι υποψήφιοι με προβλήματα ομιλίας έχουν τη δυνατότητα να μην συμμετέχουν στην εξέταση της ενότητας 4 «παραγωγή προφορικού λόγου».

Για τους υποψηφίους με προβλήματα τύφλωσης προβλέπεται η δυνατότητα εξέτασής τους με σύστημα Braille καθώς και η παρουσία «βοηθού εξέτασης», εφόσον ζητηθεί. Ο «βοηθός εξέτασης» είναι εξεταστής ο οποίος ορίζεται να παρέχει την απαιτούμενη βοήθεια στους υποψηφίους με προβλήματα όρασης, ακοής, γραφής ή κινητικότητας, όταν αυτό κριθεί απαραίτητο.

Οι υποψήφιοι αξιολογούνται και βαθμολογούνται για τις ενότητες στις οποίες εξετάστηκαν. Για την αξιολόγησή τους χρησιμοποιείται η ίδια βαθμολογική κλίμακα με την οποία αξιολογούνται και οι υπόλοιποι υποψήφιοι. Σε περίπτωση που ένας υποψήφιος έχει νόμιμα απαλλαγεί από την εξέταση μίας ή περισσότερων ενότητων, ο υπολογισμός της τελικής βαθμολογίας στην ενότητα ή ενότητες αυτές γίνεται με

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αναγωγή του βαθμού που εξασφάλισε στις υπόλοιπες ενότητες στα εκατό (100) ή, στην περίπτωση του κοινού διαβαθμισμένου τεστ, στα διακόσια (200). Οι υποψήφιοι πιστοποιούνται για τις ενότητες, στις οποίες εξετάστηκαν επιτυχώς.

ΣΑΠΙΓ: Σύστημα Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της Γλωσσομάθειας

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που βρίσκονται αναρτημένες στο διαδίκτυο το σύστημα πιστοποίησης του ΚΠΓ έχει αναμορφωθεί και υπάρχει ένας ιστοχώρος όπου, μεταξύ των άλλων προϊόντων του προγράμματος, αναφέρεται και το έργο: **ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΠΓ ΣΤΑ ΑΜΕΑ**.⁵ Στο διαδίκτυο δεν δίνονται περαιτέρω προβλέψεις και δεν έχουν αναρτηθεί τα ενημερωτικά φυλλάδια που αναφέρονται και έτσι δεν έχουμε άμεση πρόσβαση στο υλικό που αναφέρεται στο διαδίκτυο. Συνολικά οι προβλέψεις που αφορούν τα ΑΜΕΑ έχουν ως ακολούθως:

Η προσαρμογή του ΚΠΓ στις ειδικές δεξιότητες των ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) αποτελεί Υπόεργο ιδιαίτερης σημασίας επειδή κατ' αυτόν τον τρόπο η πολιτεία δηλώνει εμπράκτως την ευαισθησία της και τη συμπαράστασή της απέναντι σε άτομα τα οποία είναι εξαιρετικά φιλομαθή και φιλοπρόοδα, παρόλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Η προσαρμογή του συγκεκριμένου συστήματος στις ειδικές ανάγκες αυτών των ατόμων αποσκοπεί στην αξιόπιστη αξιολόγησή τους σε θέματα γλωσσομάθειας.

Η ομάδα που συνεργάστηκε για την προσαρμογή του συστήματος εξετάσεων στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες των ΑΜΕΑ, προσπάθησε στην ουσία να συγκεράσει αρχές και πρακτικές από δύο χώρους, το χώρο της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης και το χώρο της ειδικής αγωγής και αξιολόγησης ατόμων με αναπηρία και ειδικές ανάγκες. Με το στόχο αυτό κατά νου, και ως πρώτο βήμα στην προσπάθεια να προσαρμοστεί το ισχύον σύστημα για τα ΑΜΕΑ, εκπονήθηκε έρευνα για τα ισχύοντα συστήματα πιστοποίησης γλωσσομάθειας ΑΜΕΑ παγκοσμίως και συντάχθηκε λεπτομερής αναφορά των τρόπων με τους οποίους τα διάφορα συστήματα πιστοποίησης λαμβάνουν υπόψη και ανταποκρίνονται στις ανάγκες του πληθυσμού των ΑΜΕΑ.

Αρχικά λοιπόν, εξετάστηκε, βάσει της διεθνούς βιβλιογραφίας, θέματα που προκύπτουν από την χρήση ειδικών οργάνων/εργαλείων και την υιοθέτηση ειδικών ρυθμίσεων για την εξέταση ατόμων με ειδικές ανάγκες [1]. Η έρευνα επικεντρώθηκε στα είδη των οργάνων μέτρησης (τεστ) που έχουν αναπτυχθεί, και σε άλλες ειδικές

⁵ http://rcei.enl.uoa.gr/sapig/gr_upoerga_7_kpg_and_amea.htm

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ρυθμίσεις που εφαρμόζονται κατά την εξέταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες για τη χορήγηση πιστοποιητικού γλωσσομάθειας. Σε γενικές γραμμές, οι διευκολύνσεις που καταγράφηκαν περιλαμβάνουν κυρίως εγκατάσταση υλικοτεχνικού εξοπλισμού στο χώρο της εξέτασης, παρουσία ανθρώπινου δυναμικού (για παράδειγμα, βοηθός – γραφέας, βοηθός – αναγνώστης και διερμηνέας νοηματικής γλώσσας), κατάλληλη διαρρύθμιση του χώρου και παροχή επιπλέον χρόνου για την ολοκλήρωση της εξέτασης.

Ακολούθως, επιλέχθηκαν και προσαρμόστηκαν στοιχεία από το διεθνή χώρο στην ελληνική πραγματικότητα και συγκεκριμένα στις εξετάσεις του ΚΠΓ. Η επιλογή και η προσαρμογή στοιχείων έγινε με βάση το συγκεκριμένο σύστημα αξιολόγησης και πιστοποίησης γλωσσομάθειας. Έχουν προταθεί, δηλαδή, και είναι στη διάθεση του ΥΠΕΠΘ και στην Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή του ΚΠΓ μετατροπές και διευκολύνσεις ανάλογα με τη διάρθρωση και τις επιμέρους δραστηριότητες της συγκεκριμένης εξέτασης. Αυτό όμως που απασχόλησε ιδιαίτερα ήταν, με τις αλλαγές και τις διευκολύνσεις αυτές, να εξασφαλιστεί ευελιξία στο σύστημα εξέτασης και βιωσιμότητα των αλλαγών που προτάθηκαν.

Με αυτές τις σκέψεις, η δράση προχώρησε σε δύο άξονες αλλαγών και διευκολύνσεων: Πρώτον, διευκολύνσεις που αφορούν τη διαδικασία της εξέτασης (αύξηση του χρόνου της εξέτασης, παρουσία ανθρώπινου δυναμικού), και δεύτερον, αλλαγές που αφορούν το ίδιο το διαγώνισμα, δηλαδή τη διάρθρωσή του, τις ερωτήσεις του, τις οδηγίες προς τους υποψήφιους καθώς και το απαντητικό φυλλάδιο.

Ένα πολύ σημαντικό μέλημα της ομάδας υπήρξε και η αίτηση την οποία συμπληρώνουν και καταθέτουν οι υποψήφιοι στο Υπουργείο Παιδείας. Συγκεκριμένα, η ομάδα πρότεινε τη δημιουργία ενός συνοδευτικού εντύπου, στο οποίο ο/η υποψήφιος/α να μπορεί να δηλώσει λεπτομερώς την κατάστασή του και τις όποιες ανάγκες του σε ανθρώπινο δυναμικό (π.χ. διερμηνέα Ελληνικής Νοηματικής, γραφέα) και εξοπλισμό (π.χ. εκτυπωτή Braille, ειδικούς βραχίονες, ηλεκτρονικό υπολογιστή). Η ομάδα θεωρεί πολύ σημαντική τη συμπλήρωση ενός τέτοιου εντύπου, καθώς με σωστή οργάνωση και προγραμματισμό θα μπορούν ακόμα και αυτές οι περιπτώσεις ΑΜΕΑ που διστάζουν να μπουν στην εξεταστική διαδικασία, να το δοκιμάσουν, εφόσον ξέρουν ότι οι συνθήκες θα είναι τέτοιες που θα τους επιτρέπουν να αξιολογηθούν στο επίπεδο που επιθυμούν με τα καλύτερα δυνατά μέσα.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο του Υποέργου βασίστηκε σε συγκεκριμένες κατηγορίες του πληθυσμού ΑΜΕΑ (άτομα με προβλήματα όρασης, άτομα με προβλήματα ακοής, άτομα με κινητικά προβλήματα και άτομα με δυσλεξία ή άλλες μαθησιακές δυσκολίες), οι ιδιαιτερότητες των οποίων συνυπολογίστηκαν στην εκπόνηση –για πρώτη φορά στην Ελλάδα– μιας πρότυπης μεθοδολογίας για διαφοροποιημένα όργανα μέτρησης που αφορούν κάθε μια από τις παραπάνω κατηγορίες ΑΜΕΑ.

Τη δημιουργία διαφοροποιημένων οργάνων μέτρησης ακολούθησε πιλοτική εφαρμογή τους σε δείγμα πληθυσμού όλων των κατηγοριών ΑΜΕΑ. Η συμμετοχή των ατόμων αυτών στην πιλοτική εφαρμογή περιλάμβανε α) την συμπλήρωση της αίτησης – συμμετοχής, β) την συμπλήρωση του/των διαφοροποιημένων τεστ, γ) τη συμπλήρωση ερωτηματολογίου στο οποίο οι εξεταζόμενοι/ες εξέφρασαν τη γνώμη τους για το πόσο τους βοήθησαν οι αλλαγές στα ίδια τα τεστ και οι διευκολύνσεις που είχαν κατά την εξέταση.

Τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής καταδεικνύουν ότι όλες οι κατηγορίες ΑΜΕΑ που πήραν μέρος στην έρευνα ανταποκρίθηκαν πολύ θετικά στα τροποποιημένα τεστ (π.χ. σύντομες οδηγίες γραμμένες σε παρατακτικό λόγο, ύπαρξη ευδιάκριτων κενών ανάμεσα σε παραγράφους κειμένων ή σε ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, διάταξη των κειμένων και των ερωτήσεων τους σε μονόστηλα), αλλά και στην παρουσία ανθρώπινου δυναμικού (π.χ. βοηθός – αναγνώστης, διερμηνέας Ελληνικής Νοηματικής) και την παροχή ειδικών υλικών και τεχνικών μέσων κατά την εξέταση (π.χ. ειδικοί βραχίονες, εκτυπωτής Braille).

Μετά την ολοκλήρωση της πιλοτικής έρευνας, εκπονήθηκε μελέτη για τον απαραίτητο ειδικό εξοπλισμό των εξεταστικών κέντρων ΑΜΕΑ. Η ομάδα πρότεινε έναν βασικό τεχνικό εξοπλισμό (π.χ. εργονομικές διευθετήσεις στο χώρο, δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών, κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης για μεγέθυνση κειμένων, ειδικά ηχεία και ακουστικά) και στη συνέχεια μια συνεργαζόμενη εταιρεία επεξεργάστηκε τις προτάσεις μας και αποτύπωσε τον καλύτερο δυνατό τρόπο εξοπλισμού των χώρων ενός εξεταστικού κέντρου ΑΜΕΑ έτσι ώστε να εξασφαλίζεται προσβασιμότητα στους χώρους της εξέτασης, αλλά και στα ίδια τα τεστ, από άτομα όλων των κατηγοριών ΑΜΕΑ.

Η ομάδα κατέγραψε επίσης λεπτομερείς οδηγίες προς τους εξεταστές του προφορικού μέρους της εξέτασης και προς τους βοηθούς που παρίστανται στην

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εξέταση. Οι οδηγίες αυτές έχουν στόχο την ενημέρωση και επιμόρφωση βοηθών και εξεταστών, διαδικασία η οποία μπορεί να συμβάλλει στη βιωσιμότητα του συστήματος και των αλλαγών που προτείνονται, αλλά κυρίως μπορεί να κατοχυρώσει την αξιοπιστία της εξέτασης, καθώς είναι κοινός τόπος ότι τα άτομα που εφαρμόζουν τις ειδικές ρυθμίσεις πρέπει να είναι ειδικά εκπαιδευμένα ώστε να εκτελούν σωστά το έργο τους.

Τέλος, ολοκληρώθηκε και η συγγραφή ειδικού φυλλαδίου ενημέρωσης και υποστήριξης ατόμων του άμεσου περιβάλλοντος των ΑΜΕΑ, καθώς και η συγγραφή ενημερωτικού φυλλαδίου που απευθύνεται σε όλες τις κατηγορίες ΑΜΕΑ, μέλη των οποίων επιθυμούν να πιστοποιήσουν τη γλωσσομάθειά τους μέσω των εξετάσεων του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας. Στα φυλλάδια αυτά παρέχονται γενικές πληροφορίες για το συγκεκριμένο σύστημα εξετάσεων, αλλά και ειδικότερες πληροφορίες σχετικά με τις τροποποιήσεις της εξέτασης και την παροχή διευκολύνσεων που αφορούν κάθε κατηγορία ΑΜΕΑ.

Με την εκπόνηση του Υποέργου προτείνεται ένα έγκυρο, αξιόπιστο, αλλά και βιώσιμο σύστημα πιστοποίησης γλωσσομάθειας για τα ΑΜΕΑ, το οποίο μπορεί να καλλιεργήσει ακόμα μεγαλύτερη εμπιστοσύνη προς το σύστημα αξιολόγησης του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας.

Φορέας: Ινστιτούτο Cervantes, Πιστοποίηση της Ισπανικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας

Το Ινστιτούτο Cervantes εντάσσει δύο κατηγορίες υποψηφίων στις ειδικές εξεταστικές συνθήκες:

α) Τους υποψήφιους που για λόγο μόνιμο ή προσωρινό δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στα εξεταστικά θέματα ως έχουν και αιτούνται την ειδική προσαρμογή των εξεταστικών θεμάτων και τη διενέργεια των εξετάσεων υπό ειδικές συνθήκες. Μια τέτοια αίτηση διευθέτησης απευθύνεται στον υπεύθυνο του οικείου εξεταστικού κέντρου.

β) Τους υποψήφιους που είναι περιορισμένοι σε κάποιο χώρο (μοναστήρι, σωφρονιστικό ίδρυμα, νοσοκομείο) και δεν μπορούν να μεταβούν στο εξεταστικό κέντρο. Το πιο κοντινό κέντρο εξετάσεων θα αποφασίσει αν ο υποψήφιος μπορεί να δώσει εξετάσεις στο χώρο όπου βρίσκεται και κάτω από ποιες συνθήκες.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η αποδοχή του αιτήματος για ειδικές συνθήκες εξέτασης εξαρτάται πάντα από την υποδομή του εξεταστικού κέντρου. Οι επιπρόσθετες προβλέψεις αποσκοπούν πάντα στην ισότιμη, ορθή και αποτελεσματική διενέργεια των εξετάσεων.

1. Υποψήφιοι με προβλήματα όρασης:

Τα προβλήματα όρασης παρουσιάζουν διάφορες διαβαθμίσεις. Το Ινστιτούτο Cervantes διαθέτει ειδικές εκδόσεις των εξεταστικών θεμάτων (μεγεθύνσεις, εκτύπωση σε Braille) σε σχέση με το πρόβλημα του κάθε υποψήφιου. Σε κάθε περίπτωση είναι δυνατή η προσαρμοσμένη στις ανάγκες του υποψήφιου εκδοχή των θεμάτων ενώ προβλέπεται και η βοήθεια από γλωσσικό βοηθό. Ειδικές προβλέψεις:

A. *Επιπρόσθετος χρόνος*: 33% παραπάνω χρόνος για τα ερωτήματα και τη συμπλήρωση των απαντήσεων αν γίνεται χρήση κάποιων βοηθητικών μέσων ή γλωσσικού βοηθού, 50% παραπάνω αν γίνεται εκτύπωση σε Braille ή και μέχρι το διπλάσιο χρόνο, αν υπάρχει ειδική ανάγκη.

B. *Ανάγνωση/εκφώνηση των ερωτημάτων*: Οι υποψήφιοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα δικά τους μέσα ανάγνωσης αν χρειάζεται. Το Ινστιτούτο μπορεί να μεγεθύνει την έκδοση των θεμάτων (πάντα σε A4 αλλά σε μεγαλύτερο φόντο) ή να εκδώσει τα θέματα σε Braille. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί γλωσσικός βοηθός για την εκφώνηση.

Γ. *Καταγραφή των απαντήσεων*: Ο γλωσσικός βοηθός μπορεί να βοηθήσει τον υποψήφιο στην καταγραφή των απαντήσεων. Στην περίπτωση της ΠΓΛ ο υποψήφιος μπορεί να υπαγορεύσει στον γλωσσικό βοηθό την παραγωγή του, αναφέροντας όλα τα σημεία στίξης και συλλαβίζοντας τις λέξεις που θεωρούνται καθοριστικές. Ο γλωσσικός βοηθός μπορεί να επαναλαμβάνει τα όσα έχει καταγράψει. Ο υποψήφιος μπορεί να χρησιμοποιήσει, αν το επιθυμεί, την πινακίδα/τη μηχανή του, το δικό του χαρτί. Επιπλέον, μπορεί ο υποψήφιος να χρησιμοποιήσει τον Η/Υ του, απλά πρέπει να είναι απενεργοποιημένος ο ορθογραφικός και γραμματικός έλεγχος. Ο γλωσσικός βοηθός είναι έπειτα υπεύθυνος για την εκτύπωση όσων έγραψε ο υποψήφιος και για την περιέλευση των γραπτών στον υπεύθυνο του εξεταστικού κέντρου.

Οι υποψήφιοι με πρόβλημα όρασης πρέπει να αναγράφουν στα απαντητικά τους φυλλάδια τα στοιχεία τους: Ονοματεπώνυμο, Κωδικός Υποψηφίου, Ημερομηνία,

Εξεταστικό Κέντρο, Δεξιότητα. Πρέπει να δίνεται έμφαση στη σωστή αρίθμηση των απαντήσεων.

Δ. ΚΠΛ: Τα θέματα είναι τα ίδια για τους υποψήφιους με προβλήματα όρασης. Μπορεί απλά να γίνεται παύση μετά από κάθε ερώτημα για τη σωστή καταγραφή των απαντήσεων.

Ε. ΠΠΛ: Δίνεται προσοχή στα θέματα: Όπου υπάρχουν εικόνες γίνεται περιγραφή λόγω της μη πρόσβασης στην εικόνα των μη βλεπόντων. Αποφεύγεται η χρήση εικόνων και υπάρχει λεκτική περιγραφή κ.τ.λ. (βλ. σχετικό έγγραφο, Παράρτημα ΙΙΙ).

2. Υποψήφιοι με προβλήματα ακοής

Τα προβλήματα ακοής μπορούν και αυτά να παρουσιάζουν διαβαθμίσεις. Τα εξεταστικά κέντρα πρέπει να διαθέτουν αίθουσες για τους υποψήφιους με προβλήματα ακοής και ειδικό προσωπικό για τη χειλανάγνωση. Ειδικές προβλέψεις:

Α. *Δεξιότητα ΚΠΛ*: Αν ο υποψήφιος υποφέρει από μερική απώλεια ακοής μπορούν να εξασφαλιστούν οι συνθήκες για τη συμμετοχή του όπως η παροχή ακουστικών, η θέση δίπλα σε ηχείο και πάντα σε ξεχωριστή αίθουσα. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος που δίνεται είναι ο ίδιος και υπάρχει πρόβλεψη για γλωσσικό βοηθό που επικουρεί και εποπτεύει τη διαδικασία.

Αν ο υποψήφιος έχει ολική απώλεια ακοής τότε μπορεί να συνεννοηθεί με τη διοίκηση για ένα γλωσσικό βοηθό που με χειλανάγνωση θα του διαβάσει όλα τα μέρη της εξέτασης. Αν ζητηθεί μπορεί ο βοηθός να διαβάσει μια φορά παραπάνω τα κείμενα (π.χ. αν είναι να ακουστούν 2 φορές, τότε 3 με χειλανάγνωση).

Β. *Δεξιότητα ΠΠΛ*: Μέχρι 33% παραπάνω χρόνος για την προφορική δοκιμασία. Έτσι μπορεί να γίνει αποτελεσματική ανάγνωση των θεμάτων και των ερωτήσεων με χειλανάγνωση. Η χρήση της νοηματικής δεν επιτρέπεται.

Αν ο υποψήφιος δεν γνωρίζει χειλανάγνωση και το πρόβλημά του είναι σοβαρό τότε μπορεί αναλόγως να αιτηθεί την εξαίρεσή του από μια από τις δεξιότητες (είτε την ΚΠΛ είτε την ΠΠΛ). (βλ. Παράρτημα ΙΙΙ για την αναφορά του χαρακτηρισμού στο σώμα του πτυχίου).

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Υποψήφιοι με προβλήματα κινητικότητας

Οι υποψήφιοι με προβλήματα κινητικότητας, προσωρινά ή μόνιμα, χρειάζονται ειδικές συνθήκες πρόσβασης στα εξεταστικά κέντρα. Η πλειοψηφία των εξουσιοδοτημένων εξεταστικών κέντρων διαθέτουν δυνατότητες ειδικής πρόσβασης (ράμπες, ανελκυστήρες ή αίθουσες στο ισόγειο). Αν η αναπηρία αφορά τα άνω άκρα του υποψηφίου διατίθεται:

A. *Περισσότερος χρόνος:* Στον υποψήφιο διατίθεται μέχρι 33% παραπάνω χρόνος, για να διαβάσει τα ερωτήματα και να ζητήσει από τον ειδικό βοηθό να καταγράψει τις απαντήσεις του.

B. *Καταγραφή των απαντήσεων των εξεταστικών ζητημάτων:* Διατίθεται γλωσσικός βοηθός για να καταγράψει τις απαντήσεις στις δεξιότητες που αυτό απαιτείται. Στην περίπτωση της ΠΓΛ ο υποψήφιος μπορεί να υπαγορεύσει στον γλωσσικό βοηθό την παραγωγή του, αναφέροντας όλα τα σημεία στίξης και συλλαβίζοντας τις λέξεις που θεωρούνται καθοριστικές. Ο γλωσσικός βοηθός μπορεί να επαναλαμβάνει τα όσα έχει καταγράψει. (βλ. αυτό που ισχύει για τους υποψήφιους με απώλεια όρασης, δηλ. ο υποψήφιος μπορεί να χρησιμοποιήσει τα δικά του μέσα ΠΓΛ υπό την επιτήρηση του βοηθού).

4. Υποψήφιοι με προβλήματα κατανόησης

Στους υποψήφιους που για κάποιο λόγο έχουν προβλήματα κατανόησης των εξεταστικών ζητημάτων (δυσλεξία κ.τ.λ.) παρέχεται:

A. περισσότερος χρόνος: μέχρι 33%

B. Καταγραφή των απαντήσεων από γλωσσικό βοηθό (ό.π.) αλλά ο βοηθός δεν θα διαβάζει τα ερωτήματα στους υποψήφιους. Απλά θα καταγράφει.

Γ. Χρήση προσωπικών μέσων για την ΠΓΛ.

Ο υποψήφιος μπορεί να αιτηθεί την ειδική βαθμολόγηση της ΠΓΛ για να μη λαμβάνονται με την προβλεπόμενη βαρύτητα υπόψη τα ορθογραφικά του και άλλα λάθη (ανάλογα με το πρόβλημα κατανόησης που έχει) αλλά η γενική του ικανότητα. Σε αυτήν την περίπτωση γίνεται ειδική σήμανση στο σώμα του πτυχίου (βλ. Παράρτημα).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Φορέας: Ινστιτούτο GOETHE για την πιστοποίηση της γερμανικής γλώσσας

Το Ινστιτούτο έχει εξετάσεις για ΑΜΕΑ στο διαδίκτυο, (βλ. http://bfu.goethe.de/a1_sd1/hoeren.php) θέματα για εξάσκηση που μπορούν να δοκιμάσουν οι υποψήφιοι on-line. Προς το παρόν (Μάιος 2011) διατίθεται μοντέλο εξετάσεων για το Α1 και μπορεί σε ζωντανό χρόνο κανείς να δοκιμάσει το τεστ on-line.

Ειδικές προϋποθέσεις για εξασφάλιση ειδικών εξεταστικών συνθηκών:

- Υποψήφιοι με ολική ή μερική απώλεια όρασης
- Υποψήφιοι με προβλήματα ακοής
- Υποψήφιοι με προβλήματα στην ανάγνωση και στη γραφή
- Υποψήφιοι με προβλήματα ομιλίας
- Υποψήφιοι με προσωρινά προβλήματα κινητικότητας.

Το εξεταστικό κέντρο πρέπει να προσέχει στις περιπτώσεις αυτές και να παρέχει κάθε δυνατή πληροφορία για τις προβλέψεις σχετικά με ΑΜΕΑ. Σε άμεση συνεννόηση με τον υποψήφιο ή/και τους διδάσκοντες/ ειδικούς βοηθούς το κέντρο πρέπει να προσδιορίζει τι χρειάζεται σε κάθε περίπτωση και να επιτρέπει τον υποψήφιο να εξετάζεται με τα προσωπικά βοηθητικά του μέσα.

Αν, παρόλο που προσφέρονται ειδικές εξεταστικές προβλέψεις, ο υποψήφιος δεν μπορεί να λάβει μέρος σε μια δεξιότητα, τότε υποβάλλει αίτημα εξαίρεσης. Γενικά υπάρχουν τρία κριτήρια που πρέπει να πληρούνται για την πρόβλεψη ειδικών εξεταστικών μέτρων:

1. *Αξιολόγηση της επίδοσης:* Για την ακριβή αξιολόγηση των υποψηφίων μπορεί να χρειαστεί η τροποποίηση των εξετάσεων, όπως π.χ. να υπάρξει χρονική παράταση, παύσεις και διαλείμματα, αναπαραγωγή των αρχείων παραπάνω από τις προβλεπόμενες φορές. Επιπλέον μπορούν να δοθούν και τροποποιημένα εξεταστικά θέματα, π.χ. σε μορφή Braille, στον Η/Υ, με τη βοήθεια γλωσσικού βοηθού (για καταγραφή των απαντήσεων, με τη χρήση της νοηματικής κ.ά.).
2. *Ισοτιμία της εξέτασης:* Σε κάθε τροποποίηση των εξεταστικών θεμάτων πρέπει να δίνεται προσοχή και έμφαση στη διατήρηση του προβλεπόμενου βαθμού δυσκολίας. Η διευκόλυνση στη διεξαγωγή των εξετάσεων δεν συνεπάγεται τη διευκόλυνση στα γλωσσικά καθήκοντα/προαπαιτούμενα. Εξαίρεση από κάποια μέρη: Προβλέπεται

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (βαρύτατων παθήσεων) που καθιστούν αδύνατη τη συμμετοχή, όποιο ειδικό μέτρο και αν έχει ληφθεί. Το πιστοποιητικό εκδίδεται με ειδική σήμανση (βλ. αντίστοιχο έγγραφο για την γερμανική)

3. Επιβεβαίωση της συνδρομής των όρων ή άρση των θετικών προβλέψεων: Η γνωμάτευση ή η ειδική βεβαίωση πως ο υποψήφιος χρήζει ειδικής αντιμετώπισης πρέπει να είναι πολύ συγκεκριμένη. Δεν γίνεται καμιά εκ των υστέρων αναγνώριση (αναδρομικά) των ειδικών αναγκών του, οπότε δικαιολογητικό που προσκομίζεται αργότερα δεν γίνεται αποδεκτό για ευνοϊκή αξιολόγηση του υποψηφίου. Το εξεταστικό κέντρο υποχρεούται και δεσμεύεται να διερευνήσει αν ο υποψήφιος όντως χρήζει ειδικής αντιμετώπισης, ενώ τα σχετικά έγγραφα για την ειδική πρόβλεψη φυλάσσονται στο αρχείο για δέκα (10) έτη και αφορούν κάθε μεμονωμένη περίπτωση και μόνο αυτή.

Φορέας: CIEP, Διεθνές Κέντρο Παιδαγωγικών Επιστημών, πιστοποίηση της γαλλικής γλώσσας

Στο διαδίκτυο υπάρχουν οι γενικές προβλέψεις σε σχέση με τα άτομα που παρουσιάζουν κάποια αναπηρία και αναφέρεται πως σε συνεννόηση με τον υπεύθυνο/την υπεύθυνη του εξεταστικού κέντρου οι υποψήφιοι μπορούν να κάνουν χρήση των ειδικών προβλέψεων.

Οι προβλέψεις αναφέρονται σε ειδική υπουργική εγκύκλιο (με αριθμό, n° 85-302 30 Αυγούστου 1985- Β.Ο. n° 31 12 Σεπτεμβρίου 1985), όπου προβλέπεται πως οι υποψήφιοι που θέλουν να επωφεληθούν από αυτές τις προβλέψεις υποχρεούνται να το δηλώσουν με την αίτησή τους και να προσκομίσουν τα απαραίτητα έγγραφα/βεβαιώσεις/γνωματεύσεις καθώς και να υποδείξουν τι ακριβώς χρειάζονται για τη συμμετοχή τους (εκτυπώσεις σε μορφή Braille κ.τ.λ.).

Και εδώ οι προβλέψεις είναι πολύ αυστηρές: Ο υποψήφιος που επιθυμεί ειδική μεταχείριση πρέπει να το δηλώσει **το αργότερο 2 μήνες** πριν την πρώτη δοκιμασία. Σε περίπτωση μη έγκαιρης δήλωσης ειδικά μέτρα δεν λαμβάνονται.

Επισημαίνεται πως το εξεταστικό κέντρο έχει την υποχρέωση να λάβει τα απαραίτητα μέτρα και όχι ο κεντρικός φορέας και δεν υπάρχει ενιαίο έντυπο από τον κεντρικό φορέα. Στο διαδίκτυο υπάρχουν πολλές διαφορετικές εκδοχές αιτήσεων των ΑΜΕΑ αλλά σε κάθε περίπτωση: Τα μέτρα είναι πολύ συγκεκριμένα, οι προθεσμίες

αυστηρές και υπάρχει υποχρεωτικότητα λήψης αν διαβεβαιωθεί η συμπερίληψη του υποψηφίου στην ειδική κατηγορία. Έμφαση δίνεται σε άτομα με προβλήματα όρασης, γιατί (προφανώς) το κοινό των ΑμεΑ κυρίως αφορά σ'αυτά.

Στον παρακάτω πίνακα σχηματικά αναφέρονται οι προβλέψεις όλων των προαναφερθέντων φορέων πιστοποίησης γλωσσομάθειας:

Πίνακας συγκριτικής ανασκόπησης των προβλέψεων για ΑμεΑ*

Φορέας	Ειδικές προβλέψεις για όλες τις κατηγορίες	Εξάιρεση από μέρος των εξετάσεων	On-line εξάσκηση ειδικά για ΑμεΑ	On-line εξετάσεις
University of Cambridge ESOL examinations	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σε σοβαρές περιπτώσεις)	ΟΧΙ ειδικά, δίνονται τα γενικά θέματα για εξάσκηση	ΟΧΙ- υπάρχουν προβλέψεις και ειδική αντιμετώπιση αλλά όχι on-line εξετάσεις
The Testing and Certification Division, English Language Institute, University of Michigan, U.S.A.	ΝΑΙ	ΝΑΙ (πολύ σπάνια, αν είναι απολύτως αδύνατη η συμμετοχή με άλλα μέσα)	ΟΧΙ ειδικά, δίνονται τα γενικά θέματα για εξάσκηση	ΟΧΙ-υπάρχουν προβλέψεις και ειδική αντιμετώπιση αλλά όχι on-line εξετάσεις
ΣΑΠΙΓ-ΚΠΓ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (προβλέπεται αλλά δεν διατίθεται ανάλογο υλικό διαδικτυακά)	ΝΑΙ (προβλέπεται αλλά δεν διατίθεται ανάλογο υλικό διαδικτυακά)
Ινστιτούτο Cervantes	ΝΑΙ (Εκτός από τη χρήση νοηματικής, που δεν επιτρέπεται)	ΝΑΙ (για άτομα με προβλήματα ακοής)	ΟΧΙ	ΟΧΙ
Ινστιτούτο Goethe	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (υπάρχει ιστοχώρος και τεστ σε πραγματικό χρόνο on-line, προς το παρόν μόνο σε κάποια επίπεδα, π.χ. Α2)	ΟΧΙ
Κέντρο CIEP	ΝΑΙ	ΝΑΙ (γενικά σε κάθε είδος εξέτασης που αφορά σε ΑμεΑ)	ΟΧΙ ειδικά, δίνονται τα γενικά θέματα για εξάσκηση	ΟΧΙ ακόμα προβλέπεται με εγκύκλιο για τους υποψηφίους γενικά.

* Επισημαίνεται πως αυτές οι προβλέψεις αφορούν τα ΑμεΑ στη παρούσα φάση (5/2011). Σε όλες τις περιπτώσεις αυτή η συγχρονική αποτύπωση δεν περιλαμβάνει τα όσα πρόκειται να συμβούν. Επισημαίνεται πως σε όλες τις νομοθεσίες των κρατών όπου υπάγονται οι φορείς προβλέπεται η χρήση των ΤΠΕ για εξετάσεις αλλά

δεν γίνεται. Εκ των πραγμάτων είναι και δύσκολο να γίνει (π.χ. αν η πρόβλεψη αφορά σε εκτύπωση σε Braille, απλά γίνεται η εκτύπωση).

Β` ΜΕΡΟΣ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνολικά εκτιμώντας τις προβλέψεις για τα ΑμεΑ παρατηρούμε πως:

- Το πρόσθετο μέτρο που λαμβάνει για παράδειγμα το ινστιτούτο Cervantes σε σχέση και με την πρακτική του ΚΕΓ (και εδώ γίνεται αυτό) συμπεριλαμβάνει στην ειδική κατηγορία και τους υποψήφιους/τις υποψήφιες που δεν μπορούν να μετακινηθούν λόγω του εγκλεισμού τους σε κάποιον χώρο,
- οι προβλέψεις κατηγοριοποιούνται: α. σε προληπτικά μέτρα, β. σε ειδικές συνθήκες, και γ. σε ειδικές προδιαγραφές και είτε συντρέχουν διαζευκτικά είτε συνολικά,
- δεν είναι δυνατή η εκπρόθεσμη συμπερίληψη (χωρίς δηλαδή την έγκαιρη προσκόμιση των απαιτούμενων εγγράφων) των αιτούντων ειδικές προβλέψεις,
- αν εκ των υστέρων διαπιστευθεί πλαστότητα ή ακυρότητα των εγγράφων, η συμμετοχή του υποψηφίου ακυρώνεται και δεν εκδίδονται αποτελέσματα,
- εξαίρεση από μέρος των εξετάσεων αφορά μόνο πολύ σοβαρές περιπτώσεις όπου είναι τελείως αδύνατη η συμμετοχή σε όλα τα μέρη των εξετάσεων,
- προβλέπεται αλλά δεν υλοποιείται διαδικτυακή εξέταση των ΑμεΑ, ενώ σε μια περίπτωση υπάρχει «ειδικό» υλικό στο διαδίκτυο,
- το κάθε εξεταστικό κέντρο είναι υπεύθυνο και υποχρεωμένο να διερευνά και να πιστοποιεί την εγκυρότητα των γνωματεύσεων/βεβαιώσεων καθώς και να προβαίνει στα απαραίτητα μέτρα,
- ενώ οι προβλέψεις είναι ειδικές, οι συνθήκες είναι άμεσα προσαρμοσμένες σε κάθε υποψήφιο/α,
- η προσκόμιση των εγγράφων πρέπει να γίνεται εν ευθέτω και σχετικά πολύ νωρίτερα από τη διενέργεια των εξετάσεων (με μέσο χρόνο τους δύο μήνες πριν) αλλιώς αποκλείεται η παροχή ειδικών μέσων,
- οι μεγάλοι φορείς λειτουργούν ειδικά τμήματα για ΑμεΑ,
- η περίπτωση του ΣΑΠΙΓ παρουσιάζει ομοιότητες με το εγχείρημα του ΚΕΓ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τρόπος καταγραφής της απαλλαγής

(Συντάκτης: Αικατερίνη Όλκα)

Έχουμε ήδη αναφερθεί στις δυνατότητες διευκόλυνσης ατόμων με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες, όσον αφορά τις εξετάσεις πιστοποίησης ξένης γλώσσας. Αυτές οι διευκολύνσεις, είτε πρόκειται για κάποια απαλλαγή, είτε για αύξηση του απαιτούμενου χρόνου, είτε για κάποια άλλη οδηγία, καλό είναι να αναγράφονται στο Πιστοποιητικό ως «Ειδικές ρυθμίσεις οφειλόμενες στις μαθησιακές διαφορές». Να αναφέρονται, δηλαδή, στο διαφορετικό τρόπο/στυλ μάθησης του εκάστοτε συμμετέχοντα» και να δηλώνονται όχι με τον επίσημο ακαδημαϊκό όρο των «Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών», που συχνά φέρνει σε αμηχανία και μπορεί ακόμα και να αποτρέψει τον εξεταζόμενο από τη διαδικασία πιστοποίησης.

Για το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, © 2012
Στο πλαίσιο της Πράξης:

**«ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»**

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Ν. Καζάζης